

У Х В А Л А
ДРУГОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Гриценка Станіслава Григоровича щодо відповідності Конституції України (конституційності) приписів статті 2 Закону України „Про заходи щодо законодавчого забезпечення реформування пенсійної системи“ від 8 липня 2011 року № 3668–VI, абзацу шостого частини п’ятнадцятої статті 86 Закону України „Про прокуратуру“ від 14 жовтня 2014 року № 1697–VII

м. К и ї в
1 листопада 2021 року
№ 163-2(П)/2021

Справа № 3-189/2021(385/21)

Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України у складі:

Сліденко Ігор Дмитрович (голова засідання),
Головатий Сергій Петрович (доповідач),
Лемак Василь Васильович,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Гриценка Станіслава Григоровича щодо відповідності Конституції України (конституційності) приписів статті 2 Закону України „Про заходи щодо законодавчого забезпечення реформування пенсійної системи“ від 8 липня 2011 року № 3668–VI (Відомості Верховної Ради України, 2012 р., № 12–13, ст. 82) зі змінами, абзацу шостого частини п’ятнадцятої статті 86 Закону України „Про прокуратуру“ від 14 жовтня 2014 року № 1697–VII (Відомості Верховної Ради України, 2015 р., № 2–3, ст. 12) зі змінами.

Заслухавши суддю-доповідача Головатого С.П. та дослідивши матеріали справи, Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а:

1. Гриценко Станіслав Григорович як суб'єкт права на конституційну скаргу (далі – Заявник) звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням (вх. № 18/385 від 4 жовтня 2021 року) визнати такими, що не відповідають Конституції України (є неконституційними), приписи статті 2 Закону України „Про заходи щодо законодавчого забезпечення реформування пенсійної системи“ від 8 липня 2011 року № 3668–VI зі змінами (далі – Закон № 3668) у частині поширення їх дії на Закон України „Про прокуратуру“ від 14 жовтня 2014 року № 1697–VII зі змінами (далі – Закон № 1697), абзацу шостого частини п'ятнадцятої статті 86 Закону № 1697.

Приписами статті 2 Закону № 3668 встановлено максимальний розмір пенсії, призначеної (перерахованої) відповідно до спеціальних законів, зокрема й Закону № 1697. Визначено, що максимальний розмір пенсії (крім пенсійних виплат, що здійснюються з Накопичувального пенсійного фонду), призначеної (перерахованої) відповідно до Закону № 1697, не може перевищувати десяти прожиткових мінімумів, установлених для осіб, які втратили працездатність, а тимчасово, по 31 грудня 2017 року, такий максимальний розмір не може перевищувати 10740 гривень.

Абзацом шостим частини п'ятнадцятої статті 86 Закону № 1697 встановлено: „Максимальний розмір пенсії (з урахуванням надбавок, підвищень, додаткової пенсії, цільової грошової допомоги, пенсії за особливі заслуги перед Україною, індексації та інших доплат до пенсії, встановлених законодавством, крім доплати до надбавок окремим категоріям осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною) не може перевищувати десяти прожиткових мінімумів, встановлених для осіб, які втратили працездатність. Тимчасово, по 31 грудня

2017 року, максимальний розмір пенсії (з урахуванням надбавок, підвищень, додаткової пенсії, цільової грошової допомоги, пенсії за особливі заслуги перед Україною, індексації та інших доплат до пенсії, встановлених законодавством, крім доплати до надбавок окремим категоріям осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною) не може перевищувати 10740 гривень“.

Заявник вважає, що „обмеження максимального розміру пенсії працівникам прокуратури, встановлене частиною 1 статті 2 Закону <...> № 3668–VI, абзацом шостим частини 15 статті 86 Закону <...> № 1697–VII, суперечить Конституції України, а саме: частині першій статті 8, порушуючи принципи верховенства права; частин[ам] 3, 5 статті 17, в частині забезпечення соціального захисту громадян України, в тому числі працівників правоохоронних органів, які здійснюють захист суверенітету і територіальної цілісності України; частин[ам] 2, 3 статті 22, в частині порушення гарантованого Конституцією права на соціальний захист, звуження змісту та обсягу існуючих прав, їх обмеження, частин[ам] 1, 2 статті 24, в частині рівності конституційних прав та свобод, заборони привілеїв чи обмежень; частин[ам] 1, 4, 5 статті 41 в частині порушення права власності, обмеживши виплату перерахованої пенсії, протиправно позбавлено частини права власності, яке є непорушним <...>; частин[і] 1 статті 46, в частині порушення права на соціальний захист, що включає забезпечення громадян у разі повної, часткової або тимчасової втрати працездатності, втрати годувальника, безробіття з незалежних від них обставин, у старості та інших випадках, для яких пенсія є основним джерелом існування; частині першій статті 58, так як на <...> правовідносини, які виникли до вступу в дію оскаржуваних норм законів, поширили Закон, який вступив в дію після їх настання, та який погіршує <...> становище [Заявника]; частині першій статті 64, оскільки були обмежені <...> права [Заявника], всупереч вимогам Конституції України“.

Обґрунтовуючи свою позицію щодо неконституційності оспорюваних приписів Закону № 3668, Закону № 1697, Заявник посилається, зокрема, на

Конституцію України, Закон України „Про прокуратуру“ від 5 грудня 1991 року № 1789–ХІІ зі змінами (далі – Закон № 1789), міжнародні акти, доповіді Європейської Комісії „За демократію через право“ (Венеційської Комісії), рекомендації Комітету Міністрів Ради Європи, рішення Конституційного Суду України, Європейського суду з прав людини, а також на судові рішення у своїй справі.

2. Зі змісту конституційної скарги та долучених до неї матеріалів випливає таке.

Заявникові у 2008 році призначено пенсію за вислугу років згідно зі статтею 50¹ Закону № 1789 у розмірі 90 відсотків суми місячної заробітної плати.

Наприкінці 2020 року Заявник звернувся до Головного управління Пенсійного фонду України в Полтавській області (далі – Управління) із заявою про перерахунок призначеної пенсії на підставі довідки про розмір заробітної плати (грошового забезпечення), що враховується для перерахунку пенсії.

Управління, керуючись статтею 86 Закону № 1697, здійснило перерахунок призначеної пенсії Заявника з розрахунку 60 відсотків суми місячної заробітної плати, визначеної в зазначеній довідці, із застосуванням обмеження максимального розміру призначеної (перерахованої) пенсії десятима прожитковими мінімумами, установленими для осіб, які втратили працездатність.

2.1. Заявник оскаржив зазначені дії Управління до Полтавського окружного адміністративного суду і просив суд, зокрема: визнати протиправними дії Управління щодо перерахунку призначеної пенсії за вислугу років згідно із Законом № 1697 із зменшенням відсоткового розміру заробітної плати та обмеженням пенсії максимальним розміром; зобов'язати Управління здійснити перерахунок призначеної пенсії за вислугу років відповідно до

Закону № 1789 у розмірі 90 відсотків суми місячної заробітної плати без обмеження її максимальним розміром.

Полтавський окружний адміністративний суд рішенням від 22 лютого 2021 року відмовив у задоволенні адміністративного позову Заявника до Управління.

2.2. Заявник оскаржив в апеляційному порядку рішення Полтавського окружного адміністративного суду від 22 лютого 2021 року.

Другий апеляційний адміністративний суд постановою від 3 червня 2021 року апеляційну скаргу Заявника залишив без задоволення, а рішення суду першої інстанції – без змін, вказавши, що „постанова набирає законної сили з дати її прийняття та не підлягає касаційному оскарженню, крім випадків, передбачених п. 2 ч. 5 ст. 328 КАС України“.

Верховний Суд у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду, здійснивши перевірку касаційної скарги Заявника, не встановив випадків для відкриття касаційного провадження, визначених пунктом 2 частини п'ятої статті 328 Кодексу адміністративного судочинства України, та ухвалою від 22 липня 2021 року відмовив у відкритті касаційного провадження на тій підставі, що касаційну скаргу подано на судові рішення, яке не підлягає касаційному оскарженню.

Таким чином, остаточним судовим рішенням у справі Заявника, яким його справу вирішено по суті, є постанова Другого апеляційного адміністративного суду від 3 червня 2021 року, про що вказав і сам Заявник у конституційній скарзі.

3. Вирішуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

Згідно зі статтею 77 Закону України „Про Конституційний Суд України“ конституційна скарга вважається прийнятною за умов її відповідності вимогам, передбаченим статтями 55, 56 цього закону, та якщо з дня набрання законної сили остаточним судовим рішенням, у якому застосовано закон України (його окремі положення), сплинуло не більше трьох місяців (абзац перший, пункт 2 частини першої).

3.1. Остаточне судове рішення у справі Заявника набрало законної сили 3 червня 2021 року, а звернувся він до Конституційного Суду України з конституційною скаргою 30 вересня 2021 року, тобто поза межами строку, встановленого для подання конституційної скарги.

Отже, Заявник не дотримав вимог пункту 2 частини першої статті 77 Закону України „Про Конституційний Суд України“.

Наведене є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 55, 56, 58, 61, 62, 77, 83, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у х в а л и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Гриценка Станіслава Григоровича щодо відповідності Конституції України (конституційності) приписів статті 2 Закону України „Про заходи щодо законодавчого забезпечення реформування пенсійної системи“ від

8 липня 2011 року № 3668–VI зі змінами, абзацу шостого частини п'ятнадцятої статті 86 Закону України „Про прокуратуру“ від 14 жовтня 2014 року № 1697–VII зі змінами на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала Другої колегії суддів Другого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

**ДРУГА КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**